

you can't allow yourself to be beaten

Junieth Machado

streetwiZe

www.streetwize.be

Samen slim!

84 Tips verzameld tijdens het Gapwize event

rond positieve focus, veerkracht, creativiteit en samenwerking!

Verzameld en voorzien van commentaar door Bram Doolaeye

Bram@streetwize.be

streetwiZe

www.streetwize.be

Tips rond Positieve focus naar aanleiding van #gapwize

1. Deel verhalen over positieve focus met anderen. Ook in het onderwijs kunnen verhalen over mogelijkheden inspireren en aantonen dat er mogelijkheden zijn (voorbeeld Marc Herremans).
2. Zorg ervoor dat er in elke organisatie een 'wall of achievements' komt met daarop ook kleine successen. (Streetwize: Een uitbreiding van deze tip is de 'Bloopert wall' of 'Lessons learned wall' waar je de lat lager legt rond het maken van fouten door er naar te verwijzen als wijdverspreide leermomenten).
3. Blijf positieve feedback geven, zeg bijvoorbeeld 'in je enthousiasme ben je iets te snel gegaan...'. (Streetwize: Vul positieve feedback zeker aan met gedragstips/feed forward).
4. Elke dag een groet en een glimlach, maak er een gewoonte van.
5. Iedereen binnen een team engageert zich tot één uitdaging per jaar (hier wil ik voor gaan, mijzelf verbeteren, en aan het geheel bijdragen).
6. Doe elke maand met het team één leuke activiteit waarbij de focus ligt op lachen (vb. Voetbalcompetitie). (Streetwize: Deze tip kan je ook toepassen bij vervelende taken, maak er een evenement van met een leuke afsluiter).
7. Doe aan '1 dag meelopen met...' zodat binnen de organisatie ook de interne klant wordt gekend.
8. Zoek naar mensen die blijven volharden, van Junieth tot je eigen bomma, en leer van hen hoe zij volharden. (Streetwize: Als je mensen laat observeren, geef hen dan ook een template mee zodat ze niet alleen kijken maar ook leren).
9. Neem een kijkje op de website van de International Youth Program (www.yip.se) als inspiratie.
10. Laat kinderen aan elkaar vertellen waar ze goed in zijn. Begeleid dit zodat elk kind zijn sterkte ervaart.
11. Organiseer tijdens middagpauzes een 'interklassen' competitie (eventueel tussen leerlingen en leerkrachten) en werk toe naar een finale.
12. Door de samenwerking van mijn klas met een groep blinden en slechtzienden leerden zowel ikzelf als de twaalfjarigen de kracht van diversiteit en het goede in kinderen.
13. Wanneer er een negatieve sfeer ontstaat, bijvoorbeeld in een klas, kan een time out waarbij het gesprek 'moet' gaan over iets positief goed werken.
14. Op teamvergaderingen hanteren wij vast de vraag 'wat heeft je positief verrast deze week'? (Streetwize: Zet dit ook als terugkerend thema op de agenda).

Tips rond Positieve focus naar aanleiding van #gapwize

15. Een leuk idee voor een schoolrapport betreft het voorzien van een 'positief vak' (naast het traditionele vak met werkpunten) waardoor het nadenken over de kracht van de leerling ook een vaste plaats krijgt. (Streetwize: ook een punt dat terugkomt in documenten rond performance appraisals)
16. Elke week gaan kinderen helpen in een verzorgings –of bejaardentehuis. Dit levert leerrijke en verrassende ontmoetingen op. Uitbreidingen zijn mogelijk naar helpen op vb. Een boerderij.
17. Probeer tijdens veranderingen ook de mensen met weerstand positief te benaderen en spreek hun aan op talenten en positieve bijdrage, dit helpt.
18. Evalueer aan de hand van het ALUO proces (Advantages-Limitations-Unique-Overcome limitations). Begin met iets positief en link hierbij steeds een negatief punt aan een verbetervoorstel.
19. Bij de bijzondere jeugdzorg vragen wij aan onze gezinnen niet 'hoe is het geweest' maar wel 'wat heeft je energie gegeven deze week'.
20. Wij sporen gedetineerden aan om dagelijks kleine oefeningen te doen die hen kunnen helpen bij het bereiken van een verandering.
21. Binnen klasprojecten kijken we samen naar hoe we voor een project graag willen samenwerken (en hoe niet). We herhalen dit voor elk project opnieuw. (Streetwize: Ook een best practise voor Project Start Up meetings).

Tips rond Creativiteit naar aanleiding van #gapwize

1. Language Drop: ga voor een non-profit organisatie werken in een vreemd land en leer daar al doende vanaf moment één een nieuwe taal. (Streetwize: Vraag aan kinderen om jou de kinderen te leren, helpt hen en jou)
2. Less is More: Organiseer workshops met bedrijven in kleine groepen met als uitgangspunt weinig middelen, dit dwingt tot creativiteit. (Streetwize: Dit werkt ook als teambuilding, laat mensen die organiseren met een zeer laag budget).
3. Laat mensen tijdens een brainstorm 'dromen' door een 'schrapp de maar' oefening.
4. Maak in het onderwijs ook gebruik van creatievere werkvormen zoals in training zoals: rollenspelen en simulaties. Zorg er ook voor dat er in een les zonder hulp van de leerkracht kan geoefend worden op wat werd geleerd.
5. Oefen veel. Bij de trainingen 'geweldbeheersing' (geïntegreerde politie) ligt de focus op herhaling van simpele technieken. Beter 10 korte sessies dan 1 lange sessie is hier het motto.
6. Voorzie een bereikbare 'gekke ideeën' map op kantoor.
7. Doe turnoefeningen, dit kan zelfs op WC (Streetwize: doe dit wel in stilte voor iemand je komt ontzetten).
8. Introduceer de Diesel filosofie: 'Be Stupid' .
9. Geef mensen vrijheid waardoor ze enthousiast kunnen worden, go rowe. (Streetwize: Result Only Working Environment).
10. Zorg voor humoristische oefeningen tijdens taallessen. Door de ontspannen sfeer zorg je ervoor dat leren een gewoonte wordt, en geen opdracht.
11. Betrek patiënten in een dialoog rond bijvoorbeeld besparende maatregelen. Door het samendenken en samenwerken komen er vaak ideeën met meerwaarde tevoorschijn.
12. Verplicht mensen om hun mening te geven (vb Ikea Voice bevraging) rond creativiteit en andere thema's binnen de onderneming.
13. Geef leuke gadgets niet alleen aan klanten maar ook aan medewerkers.
14. Werk mee aan talenten (vb CEGO talentenarchipel) binnen het onderwijs.
15. Ook in de jeugdbewegingen kunnen we creatief aan de slag met weersomstandigheden (vb. Modderbad, iglo bouwen, ...). Bovendien zijn de vormingscursussen van veel jeugdbewegingen inspiratiebronnen voor stimulerende creativiteit (vb. Scouts en Gidsen Vlaanderen).

Tips rond Creativiteit naar aanleiding van #gapwize

16. Las momenten in waar de druk verlaagt, wij gaan elke laatste vrijdag van de maand een pintje drinken in de vergaderzaal.
17. Voorzie in vrijwilligersorganisaties ook activiteiten voor de vrijwilligers die als enige doel hebben om het plezier te verhogen, eerder dan alleen na te denken over hoe we nieuwe vrijwilligers kunnen werven.
18. Leuk voorbeeld van spelen en creativiteit kan je vinden bij 'My Machine' (HoWest). Het is een recyclagemachine die schoolkinderen aandrijven door ermee te spelen in Zuid-Afrika.
19. Zorg ervoor dat je tijdens elke teamvergadering samen creatief nadenkt over oplossingen voor dagdagelijkse pijnpunten uit de praktijk. Ook de veerkracht neemt hierdoor toe.
20. Geef sessies feedback 'Met een bloem' waardoor mensen elkaar letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes gaan zetten. Let er ook op dat mensen deze positieve feedback leren aanvaarden (woordjes van dank).
21. De creatie van een omgeving kan door bijvoorbeeld een 'boost School Kamp', een kamp voor jongeren waar in een stimulerende omgeving mensen creatief durven zijn.

Tips rond Veerkracht naar aanleiding van #gapwize

1. Adoptie voor durvers; geef mensen de kans om weinig voor de hand liggende doelen te ondersteunen en geef ze hierover informatie (voorbeeld: therapie voor gedetineerden).
2. Leer over de Walt Disney mindset en doorzettingsvermogen.
3. Werk, bijvoorbeeld in een ziekenhuis, ook af en toe samen met andere diensten en organiseer activiteiten waardoor dit effectief kan gebeuren.
4. Bezoek eens een kraakpand en verbaas jezelf over bijvoorbeeld de netheid van Roma zigeuners. (Streetwize: Door niet voor de hand liggende ervaringen op te zoeken stretch je jouw veerkracht).
5. Doe kleine dingen die je helpen, bijvoorbeeld het aanpassen van klaslokaal kan ervoor zorgen dat het leuker wordt.
6. Neem eens een kijkje op OASIS games waaronder warriorswithoutweapons.org of institutoelos.org.
7. Hou een groeidagboek bij met verwezenlijkingen.
8. Doe, net als Bram, eens een seminarie full contact en leer wat is het is om weer op te staan! (Streetwize: Goed idee maar zorg er wel voor dat je met professionelen werkt waardoor de kans dat je weer opstaat gevoelig toeneemt)
9. Lees het boek 'whatever you think, think the opposite'.
10. Maak eens een lijst van alle moeilijkheden die je in jouw leven hebt overwonnen. (Streetwize: Nog sterker is dat je dit per thema doet, waaronder bijvoorbeeld professionele overwinningen, en je er ook bijschrijft welke vaardigheden je daarbij hielpen).
11. Onderzoek de verschillen tussen mensen (vb. In communicatie) zodat je sneller begrijpt waarom iets bij iemand niet werkt.
12. Bouw een gevarieerd netwerk uit. (Streetwize: Absolute must, ga ook de échte dialoog aan binnen jouw netwerk en beperkt het niet tot volgers/volgen op twitter).
13. Toon oprecht interesse naar anderen.
14. Hou de vinger aan de pols, volg trends op de voet.
15. Stel de gevestigde waarden ook eens ter discussie. (Streetwize: Doet dit met een duidelijk thema en doel).

Tips rond Veerkracht naar aanleiding van #gapwize

16. Streetwize: Bespreek trends en ontwikkelingen op een systematische manier waarbij de focus ook ligt op het 'hoe' met deze trends en ontwikkelingen om te gaan.
17. Blijven bouwen aan de lerende organisatie!
18. Maak van veerkracht een terugkerend thema in formele gesprekken.
19. Stel jezelf doelen. (Streetwize: Maak deze concreet zodat het niet bij goede intenties blijft).
20. Streetwize: Maak van waarden iets actief door er regelmatig naar te vragen en erover te spreken.
21. Streetwize: Organiseer simulaties en uitdagende opdrachten zodat mensen hun veerkracht leren oefenen (Challenge).

Tips rond Samenwerking naar aanleiding van #gapwize

1. Spreek voor een project af hoe je zal samenwerken, werkt heel goed met onze studenten.
2. Doe aan random acts of kindness.
3. Spreek mensen positief aan op kleine concrete acties die de groep ten goede komen.
4. Doe samen iets voor het goede doel. (Streetwize: zijn we zeker voor te vinden, bel ons😊).
5. Hang veel foto's op van je team die verwijzen naar leuke momenten.
6. Organiseer informele momenten op vaste tijdstippen (vb. Casual Friday).
7. Streetwize: probeer naast persoonlijke doelstellingen ook een groepsdoelstelling als evaluatiecriterium te gebruiken.
8. Stel voorbeeldgedrag, als je een groepsgevoel als belangrijk ervaart ga dan ook eens mee lunchen.
9. Wij doen in ons bedrijf samen aan sport over de middag.
10. Spreek af wat we doen als groep wanneer iets misloopt.
11. Lachen werkt aanstekelijk, zorg ervoor dat je ook grappen ophangt in groepsruimtes.
12. Geef het goede voorbeeld en tracht zoveel mogelijk vrijwillig teamwerk op te nemen.
13. Streetwize: De wetenschap leert ons dat teveel interactie tijdens initiële processen het groepsproces vaak in de weg staat, zorg daarom voor methodieken die iedereens mening in kaart brengen.
14. Streetwize: De wetenschap leert ons ook dat de individuele selectie van teamleden niet garant staat voor een sterk team, doe een test met een nieuw team en kijk wat er loopt/misloopt.
15. Wij houden onze groepen klein waardoor het makkelijker gaat. Zo hebben wij afgesproken op het werk dat we minder zouden gaan mailen.
16. Nodig af en toe iemand uit die de groep niet kent en er niet moet mee samenwerken en laat hem/haar tips geven.
17. Streetwize: zorg voor focus door een duidelijk doel voorop te stellen en communiceer dit doel op een 'sexy' manier.

Tips rond Samenwerking naar aanleiding van #gapwize

18. Op onze school krijgen alle groepjes een naam en een logo.
19. Zorg voor een leider die de teamsfeer bewaakt. Op school hebben wij een gedragsregelement voor zowel de leerlingen als de leerkrachten. (Streetwize: leuke combinatie van voorbeeldgedrag en gedragsexplicitering).
20. Wij evalueren jaarlijks onze samenwerking en elkaar door feedback met spelletjes. (Streetwize: open communicatie is inderdaad een sleutelement maar feed forward tijdens het jaar is vaak belangrijker dan de klassieke jaarlijkse evaluatie).
21. Wij overlopen na een project wat er goed is gegaan. (Streetwize: dit werkt heel goed en staat gekend als After Event Reviews, belangrijk hierbij is om ook dingen die goed gaan zeer grondig te analyseren).